

MỞ ĐẦU

A – BÀI TẬP CÓ LỜI GIẢI

Bài 1. Thế giới động vật đa dạng phong phú như thế nào ?

■ Lời giải :

Qua vài tỉ năm tiến hoá, thế giới động vật tiến hoá theo hướng đa dạng về loài và phong phú về số lượng cá thể, thể hiện :

– *Đa dạng về loài :*

+ Từ nhiều loài có kích thước nhỏ như trùng biến hình đến loài có kích thước lớn như cá voi.

+ Chỉ một giọt nước biển thôi cũng có nhiều đại diện của các loài khác nhau (hình 1.3 SGK).

+ Chỉ quây một mẻ lưới, tát một cái ao, lập tức được vô số các loài khác nhau.

Đã có khoảng 1,5 triệu loài được phát hiện.

– *Phong phú về số lượng cá thể :* Một số loài có số lượng cá thể rất lớn, cá biệt, có loài có số lượng lên đến hàng vạn, hàng triệu cá thể như : các đàn cá biển, tổ kiến, đàn chim di cư, chim hồng hạc...

Bài 2. Tim lí do khiến thế giới động vật đa dạng và phong phú.

■ Lời giải :

Thế giới động vật đa dạng và phong phú vì :

– Chúng đã có quá trình tiến hoá vài tỉ năm : Tuy nhiều loài động vật đã mất đi, nhưng nhiều loài mới đã sinh ra và ngày càng đông đảo.

– Chúng đã thích nghi với các điều kiện tự nhiên khác nhau của Trái Đất như : Từ ở nước đến ở cạn, từ vùng cực lạnh giá đến vùng nhiệt đới nóng nực, từ đáy biển đến đỉnh núi... Khắp nơi đều có động vật sinh sống.

Bài 3. Hãy lập bảng so sánh sự giống nhau và khác nhau giữa động vật và thực vật ?

■ **Lời giải :**

Bảng. So sánh sự giống nhau và khác nhau giữa động vật và thực vật ?

Đối tượng So sánh	Thực vật	Động vật
Giống nhau	Đều cấu tạo từ tế bào	
	Tế bào có : màng, nhân và chất nguyên sinh	
	Đều cùng lớn lên và sinh sản	
Khác nhau	Tế bào có thành xenlulôzơ	Tế bào không có thành xenlulôzơ
	Tự dưỡng	Dị dưỡng
	Không có cơ quan di chuyển	Có cơ quan di chuyển
	Không có thần kinh, giác quan	Có thần kinh, giác quan

Bài 4. Hãy lập bảng so sánh cách phân chia các nhóm phân loại của Động vật không xương sống và Động vật có xương sống trong SGK Sinh học 7.

■ **Lời giải :**

Bảng có thể lập như sau :

Đối tượng So sánh	Động vật không xương sống	Động vật có xương sống
Giống nhau	– Đều phân thành các đơn vị phân loại như : ngành, lớp, bộ, họ, giống, loài. – Đều có số loài vô cùng phong phú.	
Khác nhau	Chỉ học 5 ngành	Chỉ học 1 ngành
	Có nhiều lớp	Chỉ có 5 lớp

Bài 5. Hãy nêu vai trò của động vật với đời sống con người.

■ **Lời giải :** Động vật có các vai trò như sau :

– Có lợi :

+ Cung ứng nguyên liệu cho công nghiệp (da, lông, thịt,...).

- + Đối tượng thí nghiệm cho : khoa học, học tập, làm thuốc.
- + Hỗ trợ con người trong : thể thao, lao động, giải trí, an ninh...
- Có hại : tấn công, chích nọc độc và truyền bệnh sang người.

B – BÀI TẬP TỰ GIẢI

I – BÀI TẬP

1. Bài tập tự luận

Bài 1. Vì sao nước ta có giới động vật đa dạng, phong phú ?

Bài 2. Hãy nêu lí do khiến động vật biển đa dạng phong phú hơn trên cạn, nhất là ở nước ta.

Bài 3. Càng lên cao và càng xa xích đạo, động vật càng kém đa dạng phong phú vì sao ?

Bài 4. Hãy chọn từ các đặc điểm dưới đây ra các đặc điểm chỉ có ở động vật :

1. Có cơ quan di chuyển.	2. Có cấu tạo từ tế bào.
3. Tự dưỡng.	4. Dị dưỡng.
5. Cần ánh sáng mặt trời.	6. Có thần kinh và giác quan.

Bài 5. Nếu giới Động vật không còn, liệu con người có tồn tại được không ?

2. Bài tập trắc nghiệm

Chọn phương án trả lời đúng nhất cho các câu hỏi sau :

Bài 1. Môi trường có động vật sinh sống là

A. nhiệt đới	B. vực sâu nhất đại dương
C. suối nước nóng	D. cả A, B và C.

Bài 2. Nơi động vật ra đời đầu tiên là

A. vùng nhiệt đới châu Phi.	B. biển và đại dương.
C. ao, hồ, sông, ngòi.	D. cả A, B và C.

Bài 3. Nơi không có động vật sinh sống là

A. vùng cực băng giá.	B. đỉnh núi cao.
C. suối nước nóng.	D. tầng bình lưu của khí quyển.

Bài 4. Nhóm động vật có số loài lớn nhất là

- A. động vật nguyên sinh. B. động vật có xương sống.
C. thân mềm. D. sâu bọ.

Bài 5. Nhóm động vật có số lượng cá thể lớn nhất là

- A. chim vẹt. B. cá voi.
C. hồng hạc. D. tôm hùm.

Bài 6. Đặc điểm **không** có ở động vật là

- A. có cơ quan di chuyển. B. có thần kinh và giác quan.
C. có thành xenlulôzơ ở tế bào. D. lớn lên và sinh sản.

Bài 7. Động vật được giới thiệu trong Sinh học 7 sắp xếp theo

- A. từ nhỏ đến lớn. B. từ quan trọng ít đến nhiều.
C. trật tự tiến hoá. D. thứ tự xuất hiện từ trước đến sau

Bài 8. Nhóm động vật hoàn toàn có hại là

- A. cá mập ăn thịt người. B. rắn độc.
C. ruồi, muỗi. D. giun sán kí sinh.

II – HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI VÀ ĐÁP ÁN

1. Bài tập tự luận

Bài 1. Giới Động vật nước ta đa dạng, phong phú vì các lí do sau :

- Nước ta ở vùng nhiệt đới gió mùa có đầy đủ ánh nắng và độ ẩm, tạo điều kiện cho thực vật và động vật phát triển.
- Nước ta nằm ven Biển Đông và có bờ biển tương đối dài nên phong phú động vật biển.
- Nước ta có 3/4 lãnh thổ là rừng núi nên động vật rừng cũng phong phú không kém.
- Nước ta kéo dài trên nhiều vĩ độ, nhận nhiều chế độ khí hậu khác nhau, nên quần tụ được nhiều động vật có nguồn gốc từ nhiều vùng khác nhau.

Bài 2. Động vật biển đa dạng phong phú hơn trên cạn, nhất là ở nước ta, vì :

- Biển là cái nôi của sự sống. Sự sống phát triển đầu tiên ở biển, khi đã cực kì phong phú rồi mới "đổ bộ" lên cạn.

- Môi trường biển chiếm diện tích gấp khoảng 3 lần diện tích trên cạn, lại có nhiều độ sâu và nhiều chế độ khí hậu khác nhau.
- Thành phần động vật biển còn bị con người ít khai phá hơn so với trên cạn.
- Riêng nước ta có nhiều biển, thuộc diện quốc gia biển, nên càng có động vật phong phú và đa dạng.

Bài 3. Càng lên cao và càng xa xích đạo, động vật càng kém đa dạng phong phú vì :

- Khí hậu hai nơi này lạnh và điều kiện sống khắc nghiệt.
- Thực vật, mất xích đu đầu tiên trong chuỗi thức ăn của động vật tại 2 nơi đó đều thưa thớt và đơn điệu.
- Ngoài ra, vùng cực băng giá quanh năm, mùa đông kéo dài, thiếu ánh nắng tới 6 tháng, trong khi vùng núi cao thường phủ băng tuyết, độ dốc cao, gió nhiều...
Tất cả điều kiện trên đều làm cho giới Động vật trở nên nghèo nàn.

Bài 4. Đặc điểm được lựa chọn : 1, 4, 6.

Bài 5. Nếu giới động vật không còn thì con người không tồn tại được, vì :

- Động vật là thức ăn chính của con người như : sữa, thịt, cá, mỡ...
- Động vật cung cấp nguyên liệu cho may mặc, giày dép... như : tơ, len, da...
- Động vật là nguyên liệu cho nhiều thuốc chữa bệnh như : nhung, mật ong, sữa chúa...
- Chúng còn là sức kéo quan trọng trong sản xuất như : trâu, bò, ngựa, voi...

2. Bài tập trắc nghiệm

1	2	3	4	5	6	7	8
D	B	D	D	C	C	C	D